

TEXTUS.

*Ex Juribus Curlandicis, & Privilegio Nobilitatis, nec non ex
diversis Authoribus Jure Consultis, applicabiles
IN CAUSA*

Generosi Ordinis Equestris
contra.

**Illustr: Ernestum Joannem Ducem Curlandiæ, coram Judi-
ciis Relationum S. R. M. propriarum, Varsoviæ An-
no 1765. & Anno 1766. ventilata.**

Ex Privil: No-) **C**um digna vox Maiestate Regnantis sit fate-
bilitatis Anno) **ri**, Imperium subiectum esse Legibus, ne
1561 §. 18.) deinceps ullus Princeps, ullus Magistratus, si-
vè superior, si vè inferior, vel quisvis alius, extra cogniti-
onem Causæ Nobiles, Vasallos, vel quosvis, alios, **POSSESSI-**
ONIBUS NB temerè exuat, spoliètvè; &c. Non enim æquum
est, ut inpropria Causa, quis Ipse sit Judex.

A

Item

Item ibi-) Ut nullus cuiuscunq; eminentiæ aut Conditionis
dem §. 19.) existat, personis, Castris, Domibus, aut POSSESSIO-
NIBUS NB alicuius, ullam violentiam inferre præsumat; Qui
autem super his convictus, ut iuxta Leges capitis pœna ple-
ctatur.

Ex Form: Re-) Si lis inter Principem & Nobilem, de POSSESSIO-
gim: §. 19.) NIBUS NB. aliisq; rebus, orta fuerit, Causa ea
immediate, coram S. R. Maiestate intentari debet.

Item ibi: §. 17.) Spolia ad crimina publica referuntur.

Ex Leg: Curl:) Prædones, Raptores, invasores, rerum suarum
§. 212.) dominium perdant, alienarum autem jure quod
habuerunt, priventur, & præter rem invasam, aut raptam, æ-
stimatione eius rei invasæ, vel raptæ, mulctentur; &c.

Item ibid: §.) Exceptio Spolii, omnem actionem adversus spo-
22. de Excep:) liatum à spoliatore intentatam excludit, & intra
spol:) spatium 15. dierum probari debet, quâ probatâ, spo-
liator in principali & accessorio, damna & interesse in so-
lidum prius restituere debet, quàm in Judicio audiatur.

In Privilegio Nobilitatis de A. 1561. §. 4. Nobilitati Li-
vonix & Curlandix Jura Germanorum propria concessa, &
confirmata sunt.

Et in Formula Regiminis §. 10. Causæ Curlandicæ, in Ju-
diciis Relationum S. R. M. propriarum, juxta Leges, & con-
suetudines Curlandicas determinandæ sunt.

Et in Decisionibus Commissorialibus de A. 1717. omnia Jura &
Privilegia iterum renovata, & confirmata sunt, & tandem
in Conclusionem.

„ Nè aliquid huic contrarium attentetur, Principi, E-
„ iusq; Successoribus, sub amissione Feudi; Generosis Consiliariis
„ Supremis, ut talia sollicite præcaveant, atq; seriò aver-
„ tant, nec ulla ratione admittant, sub confiscatione Bono-
„ rum, aliisq; gravissimis pœnis; cæteris verò Officialibus,
„ & quibuscunq; aliis, nè operam præstent, ut ejusmodi
eve-

„ eveniant, sub pœna infamiæ, ac colli, Authoritate S. R.
„ Majestatis & Reipublicæ, seriô præcipitur, mandatur, in-
„ hibetur, & statuitur. &c. &c.

Ex Rvtno Lipski .] Verum his non obstantibus, contrarium tenen-
Cent. 2. semill. .] dum est, non posse nimirum Principem, res,
obser:39. Nro. 3.] vel bona privatorum auferre, & transferre in
4. oto.] alium. Ratio est, quia Dominium rerum priva-
torum, non est Principis; Quod ergo Princeps non habet, in
alium transferre non potest. Item quia Dominium cujusq; rei
est de jure naturali, sed jus naturale est immutabile, & non
debet cuiq; jus suum detrahi, alioquin undè justitia proce-
dere deberet, indè injustitiæ origo esset, quod fieri non debet.
Quântum verò attinet supradictas rationes, sciendum est;
Principem Dominum quidè esse omnium in suo Regno non
quo ad usurpationem, sed quo ad defensionem, & generale
imperium; Principes enim bona privatorum possident, im-
perio tantum, non Dominio.

Quod etiàm Plato probat, qui se videre interitum Reipu-
blicæ paratum dicebat, in qua non Lex Principi, & Magistra-
tui, sed Legi Princeps, ac Magistratus præesset, salutem verò
illi, ubi Lex servientibus Magistratibus dominatur. Jàm ergo
ad propositum redeundo, dicendum est: Principem absolutè
pro libitu suo, res privatorum auferre non posse, nisi iusta
Causa interveniat.

Item ex eo-] Sciendum porro Coronidis loco est; Principem in
dem, loc: cit:] Contractibus, sive cum subditis, sive cum extraneis con-
No. II. & 13.] trahat, æquè ac privatum obligari, quia Conventiones,
seu Contractus, sunt à jure naturali, quod jus est immutabi-
le, quinimò etiàm arctius obligari videtur Princeps, quàm
privatus.

Sed & successor Principis, Contractibus, ab Antecessore Suo
factis, omninò stare debet. Nam & Is Princeps, qui electi-

us est, necessariò tenetur, in exordio Regiminis, omnia Jura & Privilegia, tam publica, quam privata, Antecessoris Sui confirmare, & approbare; cuius rei exempla domestica, satis per se clara, in Statutis Regni videre est.

Ex Gaillolib:2.] Exceptio proprietatis, sive domini, etià si in observ: 75. sub:] continenti probatio offeratur, non admittitur in Nro.2.4.& 6to.] Iudicio Possessorio. Imò si spoliator in alia Causa spoliatum conveniat, non tenetur ei spoliatus antè factam restitutionem respondere. Probato autem legitimo spolio, plenaria restitutio cum fructibus perceptis, & qui percipi poterunt à tempore spolii, fieri debet.

Item ex eodem] Iudex excedendo fines sui Officii, puta proce- observ: 76.] dendo absq; Causæ cognitione, in præiudicium alterius, privatus reputatur, adeò ut ei impunè non pareatur, sed licitè resisti possit, quia tanquam privatus procedere dicitur. Hinc est, quod Iudex actione injuriarum conveniri possit, si extra iudicium alicui injuriam faciat. Ratio est, quia cognoscere, juris ordine non servato, est jus alterius auferre, cum nemini Sua Possessio absq; Causæ cognitione auferenda, adeòq; etià Prædo in ea tuendus sit. Imò ne Authoritate quidè Rescripti Principis licet occupare Possessionem alterius, altera parte non audita, quia hujusmodi Rescripta, intelliguntur esse, sub, & obreptitia. Similiter ampliatur in iudice iudicialiter ex defectu Jurisdictionis nulliter procedente, quia à tali iudice jurisdictione carente, spoliatus ante omnia debet restitui. Etsi iudex defectò parte altera non Citata procedat, & auferat Possessionem, debet spoliatus in continenti à Superi- ori iudice defectò absq; Citatione iterum restitui. Item si iudex dedit Tenutam parte non Citatâ, debet hoc revocare sinè Partis alterius Citatione. Item si Iudex fecit aliquam executionem defectò Parte non Citatâ, debet etiam altera parte non Citatâ, eam revocare.

Hæc sunt notatu dignissima, & ità in Camera aliquoties, & in Consistorio Imperatoris, observatum memini.

Ex Maranta Spe-] Ubi dicit simpliciter: Quod agens de spolia-
culo Aureo, pag.] tione, non potest reconveniri, nisi prius resti-
128. sub Nro. 41.] tuatur. Et prædictorum ratio est: quia ex spolio
& 42do.] non tenetur in aliquo respondere Adversario
Suo, nisi prius restituatur, & propterea non proceditur super re-
conventionem ante restitutionem.

Ex Schneidovino]
Lib. 4. de interdi-] Sequitur in Libello! spoliatus ante omnia re-
cto unde vi. pag.] stituendus; Hæc est una Principalis regulâ, &
1834. N 32. &] medium concludendi in hoc interdicto. Nam
33tio,] asserens se vi, vel dolo adversarii esse deie-
ctum, & spoliatum, ante omnia debet restitui in pristinam
suam Possessionem; Ampliate prædictam Regulam: spoliatum
restitui debere, etiamsi reus Authoritate, vel Decreto invalido
judicis hoc faceret, nam nihilominus tenetur interdicto. Unde
de vi-quia ex Authoritate judicis, poterit etiam quis dici, esse
spoliatus, quoties Judex non ritè & directè, idest non ser-
vato Juris ordine, Decretum & Jussum suum interponit.

Habetis ex Superioribus, vi dejectum & spoliatum, omni-
nò, & antè omnia esse restituendum. Id verò est tantum di-
cere, quod non audiat Reus, si in hoc interdicto paratus sit,
pro defensione sua in Continenti de dominio rei spoliatae do-
cere, & probare eam suam esse. Debet enim adhuc prius spo-
liatum restituere, in pristinam suam Possessionem, solvendo
interesse, & damna; Ratio est; quia: Spoliatus ante omnia re-
stituendus. Sic etiam, non auditur Reus, si paratus sit probare,
quod: Actor prior spoliaverit; Debet enim non respoliare, nisi
in continenti hoc fiat, quia in hoc interdicto, prodest etiam
injusta Possessio. Nam nemo debet etiam rem suam prop-
riam, alteri possidenti, vi eripere, & sic propria Authoritate si-
bi jus statuere, sed quisvis debet potius uti judicio, & Officio
Magistratum.

Hinc etiam gravissimæ pænæ in tales proditæ sunt.

De

De Correctione Citationis.

Zawadzki de Pro-]
cess. judic. tit 2. de] Si quis tamen in ejusmodi Citatione sua,
Citation: fol. 35. -] omiserit Titulum, vel nomen Actoris, aut
Rei, talis Actor luendo solvendoq; ibidem, mox pro hujusmodi
insufficiencia suæ Citationis, sex Scotos Parti, & Judicio toti-
dem, in instanti poterit ex eadem Propositionem facere, in-
sufficiencia illa non obstante, & Citatus tenetur ad objecta re-
spondere. Sigismundus Petricoviæ 1573. Herburt. fol. 41. Sco-
tus autem est valoris duorum Grossorum.

Czaradzki de Pro-]
cess. judic. f. 14.] A jeśli kto w Pozwie opuści Tytuł, albo I-
mie Aktora lub Pozwanego, albo ieżeliby Pozew Pieczęcią
fałszywą zapieczętowany był, taki Pozew Aktor *adimplebit*
Scotis 12. medium Parti, judicioq; totidem luendo. Zaczynam za
niedoskonałością Pozwu nadgrodzoną, już pozwany musi *ad*
objecta respondere. Zygmunt w Piotrkowie 1573 na karcie 41.-

Ex Rmo Lipski]
Cent. 1. obs. 13. de] Redeundo itaq; ad propositam Quæstionem
Libel: & gvaran-] dico: quod Jure Civili, licitum sit Actori, libellum Reo
da N. 4. 5. 6. & 7.] oblatum mutare, & communis est Conclusio,
quod libellus seu propositio Actionis emendari possit, usq; ad
Sententiam. Mutari veró & quo ad substantialia corrigi, non
nisi ante litem Contestatam. Quod & in Regno observari Pra-
xis Curia docet, cuius rei exempla cuivis obvia esse possunt.

Ex Decis. Comm.]
Decisa ad deside-] Ut etiã omnibus dilationibus & prolonga-
ria §. 12.] tionibus quo adheri potest occasio præscinda-
tur, quo in Judiciis Superioribus, & cuiusvis Pæ Instantiæ
opposita, & fundata inordinatæ Citationis exceptione, bene-
ficio Correctionis in ipso termino, refutis antea expensis
cum Sex Imperialibus Albertinis, locum habeat volumus.

Ex

Ex Gaillo Lib. I.]

obl. 58 N. I. 3. 4]

Citatio illegitima, quæ tamen ad notitiam Citati pervenit, per comparitionem perindè arctat Citatum, tàmquam legitima Citatio. Hinc est, quod non ritè Citatus, si in Terminò præfixo in Camera compareat, & excipiat contra executionem Citationis, quod non ritè facta, ac proindè invalida sit, talis exceptio non admittitur, sed Citato injungitur, ut ad Libellum exhibitum respondeat. Nam sola præsentia, absq; alia Citationè sufficit, quia præsens regulariter citari non debet, & spontanea, & voluntaria Comparitio, validat Citationem.

